

DE POSTRYDER DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'ondsdays, s'don'ersdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alletoezending van brieven, annonces, g.d., enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.

"	8 fr. buiten "	"
Een blad afzonderlyk	"	20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel	"	15 "
De reklamen	"	25 "

By het zenden van aankondigingen is eenteder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in hetfransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven gemeten voordeeligere conditien.

TONGEREN, DEN 5 NOVEMBER.

Een boek dat nog te schryven is.

De verschillende tentoonstellingen, welke in deze laetste tyden in België hebben plaats gehad, bewyzen dat de akkerbouw een aanzienlyk vooruitgang heeft gemaakt. Doch hoe aanzienlyk de voortgang moge wezen, nog evenaert hy geenszins dien, welke in de overige nyverheden onstond. Deze staet van minderheid vloeit uit onderscheidene oorzaken voort, en vooral uit de afwezigheid van een landbouwkrediet en uit het wantrouwen waarmede alle nieuwigheden door de landbouwers worden onthaeld.

Het valt in onze inzigten niet, heden al de verschillende vooruitgestelde ontwerpen van inrigting van het landbouwkrediet te bepleiten: wy willen thans enkel eenen maatregel aenhalen waervan de toepassing tot gevolg zou hebben aen den landbouwer dat wantrouwen te ontnemen, hetwelk hem alle nieuwe gedachte in zaken van eigene nyverheid en het onderzoek doet verwerpen.

De landbouwers geven geen geloof aen de landbouwwetenschap, omdat zy niet weten waerin ze bestaet. Vraegt hun wat al die natuerlyke wetenschappen zyn, die zoo veel diensten aen den akkerbouw bewyzen, en op honderd zyn er geene tien die een voldoende antwoord zullen geven. Voor de meesten onder hen gaat de scheikundige niet verder dan een dorpsapotheker, te midden van zyne fleschkens, potjes, mortieren en alambikken; zy weten er niets meer van, en men heseft derhalve dat zy niet veel luisteren naer de voorschriften der apothekery voor de verbetering huuner landen.

De physikers of natuerkundigen? Op de jaermarkt hebben zy er gezien die kleine manneken deden dansen, en de wetten van het evenwigt aantoonenden, by middel van een schotel, die zy op den punt van eenen degen deden draeijen. En de mineralogist? Dat is voor hen een oude sul, die kasseijen raept langs heen de wegen, deze met namen beplakt, en in glazen kassen bewaert, om ze met hoogmoed aen andere domooren van hetzelfde soort te kunnen toonen. Zie daer alles wat de negen tienden der landbouwers weten over de rol, welke de chemische, fysische en mineralogische kennis in de treult kunnen vervullen. En wat de kruidkunde betreft, daeriu ontdekken ze niet anders dan een schuldlooze drift van eenige onnoozelen, die zich vermaken met in de weiden gewassen te zoeken om er apothekerskruiden van te maken.

Met zulke gedachten bezielt, moeten de landbouwers de raedgevingen der scheik., natuer-, delstoff- en kruidkundigen noodzakelykerwyze in den wind slaen.

Zou dit wantrouwen blyven bestaen, indien de landbouwers het edele doelwit der studie van de natuerlyke wetenschappen kenden; indien men hen deed verstaen hoe nuttig de kennis dezer wetenschappen voor de landbouwverbetering is? Het is in 't geheel niet noodig om hun de scheik., natuer- en kruidkunde aen te leeren, om hen te overtuigen dat deze wetenschappen bestaen, zoo als de geneeskunde bestaet, waeraen zy geloof hechten, ofschoon hare werkingsmiddelen hun onbekend zyn.

Indien de groudbeginselen der landbouwkunde eens aengenomen werden zoo als die der veerartsynkunde aengenomen zyn; indien de landbouwer eens zekere bouwstelsels aenveerde omdat de wetenschap dezelve aenbeveelt; indien hy maer genoeg vertrouwen had om tot eenige proeven over te gaen, het opzigt onzer velden ware tenemaal veranderd.

Wy vreezen sterk dat die gelukkige tyden nog verre van ons zyn, niet alleen ter oorzake der styfhoofdigheid van den landbouwer, maer ook van den akkerbouw zelven, die nog veel vooruitgang te doen heeft, alvorens op den rang der stellige wetenschap te worden gesteld. Is een doelwit verre van ons verwijderd, dit is geene reden om af te zien van de poogingen die hetzelfde kunnen doen bereiken. Het dunkt ons dan ook, dat een schryver, die er in zou gelukken aen de massa der landbouwers zoo wat vertrouwen in de groundbeginselen der wetenschap in te boezemen, eenen aenmerkelijken dienst aen de maetschappij zou bewyzen.

De schryver van het boek, die zoo eene uitkomst zou te weeg brengen, zou zeker eene vaderlandsche belooning verdienen; wy meenen derhalve, dat het aen de Staatsregering behoort eene prysvraag uit te schryven voor den opstel van zoo een boek, en er eene aanzienlyke belooning aen te hechten, ten einde een groot getal mededingers uit te lokken. *(Handelsblad.)*

Een schandael.

Over eenige weken had te Genoels Elderen de droevige plegtigheid plaats der begrafenis van den edelen en geachten graef Willem de Borchgrave. Deze plegtigheid was onder meer dan een opzigt hartroerend. De overledene was niet alleen betreurd omdat hy in den jeugdigen ouderdom van 28 jaren den geest gaf, of omdat hy tot eene groote en schitterende toekomst bestemd was, maer hy werd vooral beweend door de armen, door de weduwen en weezen van alle omliggende dorpen die in hem eenen weldoener en eene tweede voorzienigheid vonden.

Er bevindt zich in Tongeren een weekblad schryver

vlakkig al de voorwerpen van gesprek aen met eenen buitengewoonen geest, op het jong republikeinsch hoofd deze geheimnisvolle bekoring der bevalligheid en schoonheid beproevende. Circé kon geen meerdere verleidster zyn dan het de gasthuisster van den koning Karel II was. Arthur aenhoorde haer, getemt, betooverd, zyne zending, zynen graed en zyne republikeinsche denkwyze byna vergetende.

Met een uitgezocht gevoel had de jonge toovenaarster aen den kolonel de geschiedenis harer voorvaders verhaeld: vier eeuwen opregte en opofferende diensten aen de koninklyke zaak; vervolgens had zy in vurige trekken en met vochtige oogden de roemryke dood harer moeder afgemaeld die ter regterzyde van Karel I getroffen werd. De kolonel begon aen de regtveerdigheid van het republikeinsch regt te twyfelan. «Kolonel, zeide hem schielyk lady Mac-Edwin, weet gy wat het Parlement met koning Karel II doen zal, wanneer gy hem naer Londen zult geleid hebben?»

Deze kwestie, met de tromp op de borst gedaen, was zoo weinich verwacht dat de kolonel sidderde.

— Een onthoofte koning, gelyk zyuen edelen vader, vervolgd zy, en gy zyt het die zyn scherpregtter zult geweest zyn!

— Ah! milady! riep Arthur verontweerdigd uit.

— Kolonel, er zyn dry soorten van scherpregtters: degene die slaet, de regter die vonnist en de soldaet die levert. Zonder dezen laetste zou den eerste niet slagen, want de regter zou geen vonnis uit te spreken hebben. Gy zyt een dappere krygsmán, uw graed kondigt twintig heldendaden aen, gy moet ten dage van eenen veldslag een leeuw zyn... Eh wel, die zending die Cromwell u gegeven heeft, inliem gy die ten uitvoer brengt, zal uwen naem en uwen roem bevlekken.

— Milady! ik bid u...

— Men zal zeggen: de kolonel Arthur Nickleby heeft zich de cipier van den koning van Engeland gemaakt en hem aen zyne beulen overgeleverd.

Eene wolk trok over het voorhoofd van den jongman.

voor wien er niets heiligs, niets eerbiedwaerdigs schynt te zyn. Hy lasterde M. de Borchgrave in zyn leven, hy beschimpt hem nog na zyne dood, en om zyne gal op het lyk van dien voortreffelyken jongeling uit te spuwen kiest hy juist het oogenblik op hetwelk de stoffelyke overblyfsels van den overledene ter aerde gaen gelegd worden.

Wy willen gelooven dat er onder onze tegenstrevers geen enkel is die zyne politieke vyandschap niet doet zwygen in tegenwoordigheid des overlyden van eenen jongeling van toekomst, welken de zucht des doods komt te maeijen in den ouderdom van 28 jaren en die voor zyne politieke vyanden in het algemeen en voor zynen laffen aenrander in het byzonder slechts woorden van medelyden, van verdraegzaamheid en vergiffenis deed hooren.

Wy kennen sedert lang die school van schandael die in Tongeren het liberael uithangbord draegt. Wy weten sedert lang dat zy voor geene lafheid, voor geene eerloosheid terug deinst, zoo haest deze eerloosheid haren lagen haet en hare bedrogen ambitie kan dienen. Maer wy konden ons niet inbeelden dat alle slechte driften vereenigd zoo ver konden gaen van het nauwelyks gesloten graf te beledigen van eenen man die een voorbeeld van kristelyke liefde was en die door zyne woorden en door zyn voorbeeld de vergiffenis van alle beledigingen predikte.

De lafhertige en onbeschaemde aenrandingen waervan de overleden graef Willem de Borchgrave het voorwerp was, hebben de ontwaardiging in alle eerlyke harten ontstoken.

M. de graef Fr. de Borchgrave, broeder van den overledenen, kwam woensdag 26 october, door Tongeren om te Millen den lykdiens van wylen zynen broeder te gaen bywoonen. Eensklaps, op de groote markt, valt hem de laehertige aenrander in het oog. M. de Borchgrave wiens bloed in de aderen kookte, rigtte zich naer den dapperen Noyen toe, doch deze laetste verwyderde zich spoedig genoeg om zich aen alle uitleggingen te onttrekken. Altyd gevolgd door M. de Borchgrave, die hem voorzeker niet wilde dooden of mishandelen maer slechts eens zien of een aenrander der dooden wel een man van eer in de oogen durft bezien, geraekte M. Noyen in het koffyhuys der twee fonteinen. Daer voelde hy zich

DE HELDIN VAN EENE NACHT.

(Vervolg.)

De zael van het kasteel, alwaer men den koning geleid had, en alwaer nu den kolonel den warmen wyn met de jonge en schoone erfename der Mac-Edwin's nam, verdiende wezenlyk de naam van cerezael.

De muren waren behangen met tapyten van hooge scheering, de zolderingen overluden met wapens en schilderdingen van eenen grooten prys, en de voorouders der gravin, onbeweeglyk en sprakeloos in hunne berookte lysten, schenen stilzwygend te aenschouwen hetgene in deze eerbiedwaardige plaats, die zy sedert eeuwen bewoonden, omging.

Wanneer Arthur Nickleby zich met lady Mac-Edwin tusschen vier oogden bevond, dwaelde zyn oog werktuigelyk op de voorwerpen die hem omringden, en ontmoette zy al deze oude familieportretten. De eene droegen nog de ouderwetsch saksische kostuem, de andere hadden op de schouder den korten schotschen mantel, de schrikkelijke claymore aen de zyde en de witte en groene pluim op het hoofd. Eenige naderen droegen de montering der koninklyke lyfwacht; onder hen bemerkte Arthur er eenen van een edel en streng gelaet het oog trotsch en schitterend, het praelgewaad der ridders van den Kousseband dragende... Het was de vader der jonge gravin.

Ofschoon hy kolonel was, vond Arthur zich in tegenwoordigheid van dezen held wel klein. De blygeestigheid en den koelen moed dezer jonge dochter, byna zyne gevangene, en kloek genoeg om te grimlachen wanneer de schrikkelykste angst in den grond harer ziel moest zyn, troffen hem van verwondering en om zoo te zeggen, van werkeloosheid.

Gedurende eene halve uer, rachte lady Mac-Edwin opper-

— En de geschiedenis, eindigde lady Mac-Edwin welkers doordringende blik op het gezigt van den kolonel genageld was, de geschiedenis die regtaen de oogenblikkelyk driften doet wedervaren en de oproerige volkeren schandvlekt, zal uwen naem aen het nakomelingschap als eene belediging werpen, gelyk zy er de namen van Jacob Clement en Ravallac toegeworpen heeft.

— Oh! milady, riep Arthur met een dof geschreeuw uit, dit zou niet kunnen zyn; men kan aen eenen krygsmán het vervullen zynen pligt tot geene misdaed doen strekken.

— Zyne pligt! riep de jonge gravin op hare beurt uit... Oh! 't is daer dat ik u verwachtte, myn waarde kolonel...

Deze laetste woorden werden met eene zoo streelende stem en met zooveel openhartigheid uitgesproken, dat Arthur er in duizeling van was en op zynen stoel wankelde.

— Weet gy wat uwe pligt is? ging zy voort, luister! Gy zyt Engelschman, en indien gy den koning niet dient, dient gy ten minsten uw land, gy bemint het... de eer van het engelsch volk moet u diebaer zyn... Eh wel! in de veronderstelling, hetgeen zeer twyfelachtig is, dat gy de zoon der Stuarts ontdekte, dat gy hem naer Londen aen den steert uws peerd gebonden leidet...

— Oh! milady...

— Wat zult gy gedaen hebben? Gy die uw land bemint, zult aen uitzinnigen eene nieuwe gelegenheid verschaft hebben van Engeland te oonteeren met aen het verontweerdigd Europa een koningshoofd te werpen; en deze schand zal op u vallen...

De kolonel was ontroerd; een koud zweet perelle hem op den slag van het hoofd.

— Maer nogtans, milady, hernam hy, ik ben het hoofd niet dat beveelt, ik ben slechts den arm die uitvoert. Inliem ik dengeenen die gy den koning noemt niet aenhoudt, ontser en maek ik my aen hoog verraed pligtig. Want de tegenwoordigheid van den pretendent stoort de vrede van Engeland.